

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične števe, se prodajajo po 3 nrvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nrvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, esurtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Platljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštino-hranilnični račun št. 841.652. TELEFON št. 11-57.

„Narodna del. organizacija“ v Trstu

sklicuje

tri javne shode

v torek, dne 4. oktobra ob 8. uri zvečer:

a) na Škorklji hšt. 450 v prostorih društvene gostilne „Panorama“;

b) na Opčinah v prostorih „Konsumnega društva“;

v sredo, dne 5. oktobra ob 8. uri zvečer:

v Barkovljah v prostorih „Narodnega doma“.

DNEVNI RED:

Podraženje živil.

V nedeljo, dne 9. oktobra t. l.
ob 4. uri popoldne

Velik protestni shod

pri sv. Jakobu na planem.

Odbor N. D. O.

BRZOJAVNE VESTI.

Nesreča z avtomobilom.

DUNAJ 2. Glasom privatnega poročila iz Müzzuschlaga se je blizu Müzzuschlaga pripetila velika nesreča z avtomobilom. Avtomobil, v katerem je bilo pet oseb, je z vso silo priletel v zaprto železniško pregrado. Sufer Anton, tovarnar Lowinger iz Dunaja in trgovec Straitmann iz Carigrada so bili težko, dva pa lahko ranjena.

Belgijska kraljevska dvojica na Dunaju.

BRUSELJ 2. Kraljevska dvojica je zvečer odpotovala na Dunaj.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 2. Skupščina je sklicana na redno zasedanje na 14. t. m.

Koreja.

SVEL 2. Včeraj so bile razglašene določbe za vlado na Koreji. Imenovanih je bilo trinajst guvernerjev, mej temi sedem Japoncev in šest Korejcev.

Katoliške manifestacije na Španjolskem.

SAN SEBASTIAN 2. Katoliške manifestacije se je udeležilo okoli 30.000 ljudi. Na trgu Guipuzeva je bilo več govorov, na katerih se je hudo napadalo vlado. Vse se je vršilo v redu.

Kolera.

RIM 2. V zadnjih petih dneh se ni pripetil tukaj noben slučaj kolere.

PODLISTEK.

SIRENE.

Povest iz igralskega življenja; spisal Leon Dragutinović, režiser slov. gledališča.

„Oprosti mi“, je šepetal Ivan, „bil sem v družbi in nisem mogel uiti.“

„Ti veš, da mi ni ljubo, če hodiš po gostilnah“, odvrnila mu je žena, „sedaj pojdi spat!“

„Ne spati — govoriti, govoriti moram! Ah, kaj vse sem danes doživel! To je bil triumf kakor si ga niti v sanjah ne moreš misliti! Zakaj nisi šla v gledališče!“

In začel jej je govoriti o svoji slavi, o lepem življenju, ona pa ga je samo poslušala in rekla končno: „Zdaj pojdi spat.“

„Ti me ne umeješ“, je vskliknil bolestno Ivan; v prvič je čutil, da mu je ta žena tuja. In spomnil se je v tem trenutku gospe Irme, kako mu je ona čisto drugače govorila, spomnil se je poljubov, ki mu jih je pošiljala, ko je odhajal, in nehote je začel primerjati obe, in ona druga se mu je zdela lepša, idealnejša, ona ga umeje... lastna žena pa nima smisla za njegovo umetnost. In legel je v posteljo; čutil se je utrujenega, sen pa

Zrakoplovstvo.

BENETKE 2. Vojaški vodilni balon je ob 11.50 predpoludne preletel Benetke in se je ob 11.53 spustil na zemljo pred hangarjem v Campaltu.

Brno 2. Danes je bil v navzočnosti načelnikov oblastni, zastopnikov umetnosti in vede iz tu- in inozemstva slovesno odkrit spomenik botaniku in naravoslovcu Gregorju Mendlu.

New-York 2. Na avtomobilski dirki za Vanderbiltovo kupico so bile štiri osebe ubite, 40 pa ranjenih.

Slavnim in častitim prirediteljem „deželne razstave“ v Kopru!

(Dopis iz Kopra)

I.

Ker imam vedno opravila z bilancami, opravičen sem, da se lotim najprej Vaše bilance. Vi računate deficit na K 95.000.—. Prav! Bojim se, da bo celo mnogo višji. Ker pa je to nesreča za vso Istro, pribijam, da vsi Slovani obžalujemo to dejstvo. Ali, čudno, da iz bilance ne sledi, da bi moral biti primanjkljaj; vsaj tako visok ne! Glejmo točke bilance:

Št. 7 izkazuje na mobilijah izdatkov K 1982.—, prejemkov pa le K 1000.—. Vsakdo pa ve, da v štirih mesecih se pohištvo ne pokvarja kar za polovico cene.

Št. 8, poljedelstvo in vzorno zemljišče izkazuje same izdatke celih K 10.062.—; vsakdo pa ve, da vzorno obdelana njiva mora imeti vendar kak, če še tako mal pridelek, ker drugače sploh ni sposobna za razstavo. Tudi ne verujem, da bi bilo treba razstavljalcem kmetijskih strojev in pridelkov kaj plačati za njih ponujanje strojev in blaga; če tudi so vsi stroji iz neistrskih tvornic (ker jih Istra nima).

Št. 9 izkazuje za obrt samih izdatkov K 8460.—, da-si bi vsak človek pričakoval, da obrtniki plačajo vsaj kako kronico za svoje krasno pripravljene izložne prostore.

Št. 14 izkazuje za sport samih K 50 izdatkov. Prejemkov nič. Kaj pa je vzlet Bleriotovega letalnega stroja? Ali ni to sport? Ali ni zahteval ta sport okolo K 6000.— izdatkov, provzročil pa tudi nekoliko (vsaj K 500.—) prejemkov?!

Vsprejemi in slavnosti so pod št. 15, ki izkazuje K 32.782.— izdatkov, pa K 14.016.— prejemkov. To je orakel! Ali so všteti tu izdatki za gledališče in podobne zabave? In dohodki? Ali so vštete dijete?

Št. 16 izkazuje na katalogu in na so-

ni prišel; premetaval se je po postelji z ene strani na drugo, toda zaspati ni mogel.

V sobi je bilo čuti samo dihanje žene in malega otročička. Ure so bežale; zunaj pa je bil že dan, a on, izmučen in utrujen, ni mogel spati.

„Zakaj me ne umeješ?“ se je vprašal parkrat, — „zakaj ravno ona nima smisla za-me... A, Irma“. In zopet se mu je v duši dvigala slika krasne žene. Taka bi morala biti »Julija« — in še le tedaj bi njegova, Romeova, velika ljubcazen imela smisla.

Končno je zaspal... Zbudil se je okolo enajste ure, po vsem telesu je čutil utrujenost in glava ga je bolela.

Vstal je in se oblekel, žena je že bila v kuhinji... prinesla mu je kavo in prisedla k njemu.

Zopet je začel govoriti o svoji slavi...

„Ah, pusti me s tem neumnim gledališčem“ je odvrnila — „ti veš, da me to ne zanima.“

Oblekel se je kmalu in odšel z doma. Zunaj je bilo že precej toplo, njegova glava pa je rabila hladnega ostrega zraka. Napotil se je v gledališče. Portir se mu je globoko priklonil in rekel, da je gospod ravnatelj že dvakrat poprašal po

torih K 30.197.— izdatkov in K 33.964.— prejemkov. No, na samem katalogu bi se bilo moralo pridobiti tisočake, kajti, čtiva je malo; največ je o oglasu bogatih tvrdk, ki pač lahko plačajo drage anonse. Znano pa je, da je katalog stal vsak na tis po K 12.000.— = K 24.000.— in da se je dobival za K 1.— (!) komad. Vso drugo blago po kijoskih je torej malo stalo, pa precej — vrglo. Zakaj se je vzelo to dvojje različno „blago“ pod skupno zaglavje?

Št. 21 izkazuje na srečkah K 24.818 izdatkov in 44.777.— prejemkov. Mislim, da bo prejemkov mnogo več. Kar pa dostaja izdatkov, je javno mnenje, to da se je predmete previsoko plačalo. Dotični umetniki bili bi dali gotovo cenejše, ako se bi jih vprašalo. Tako bi utegnile srečke prinesiti mnogo nad proračunjeno svoto.

Št. 23 vstopnine so proračunjene na K 98.000.—. Upajmo, da bo tu višji dohodek, ker je sedaj prekrasno vreme; v prvi polovici pa je bilo slabo, Mislim pa, da so več, nego vreme, škodovale zlorabe. Videlo se je namreč cele karavane „sol-skih otrok“, ki so za silno znižano vstopnino pohajali razstavo, da-si so bili nekateri mej njimi, če ne več, vsaj — godni za zakon.

Št. 28. Najemnine. Čudno, da je izdatkov samo K 8015.—, da-si je razstava tako razsežna! Še bolj čudno pa je, da je prejeta najemnina proračunjena na samih K 200.—, da-si bi sam Dreherjev lokal z elektriko vredi moral več nesti; kje pa so ostali najemniki? Da pridemo na jasno, koliko dobička nese najemnina, morali bi vedeti, koliko občina plačuje za šole in druge prostore, ki jih je morala poiskati po privatnih hišah, da je izpraznila poslopja, kjer je sedaj razstava. Saj tega vendar ne moremo misliti, da mi mogla in hotela občina, — ki ima itak že previsoke doklade — privatnim, slabo uvedenim podjetjem prostore dajati ceneje, nego si more preskrbeti nadomestilo zanje drugod? Tukaj omenjam, da je mnogo smeha vzbujal „Piccolo“, ko je prinesel bilanco razstave, kjer se je pisalo: „Za nove kolibe in popravilo starih poslopij“ izdatek K 134.000.—, da-si je jasno, da „prva“ razstava ne more še posedovati nikakih starih stavb.

Bilanca razkazuje na izdatkih za stavbe K 134.246.—; zato pa na prejemkih za prodane stavbe in za oddane šotore (kijoske) samo K 25.500.—. Prvo je previsoko, ali bojim se, da je že izplačano, ali vsaj odobreno; prejemki pa so na vsak

njem! Napotil se je takoj v ravnateljstvo pisarno, Stari ravnatelj je sedel v svojem naslonjaču; ko pa je Ivan vstopil, skočil je po konci in mu podal roko.

„Še enkrat čestitam, mladi prijatelj, to je bilo res imenitno — v kratkem postanete ljubimec vsega mesta. Jutranja pošta mi je že prinesla cel tucat vprašanj, kdaj da zopet nastopite?“ Mlada dekleta pa bi najraje hotela, da bi kar vso sezono igrali Romea in Julija — in nasmehnil se je.

„Hvala vam gospod ravnatelj“, je odvrnil Ivan skromno, „hvala na vaši dobrohotnosti, kar sem dosegel, se imam v prvi vrsti zahvaliti vam. Da se vi niste zavzeli za-me, bog ve, če bi bilo prišlo do tega triumfa?“

Ravnatelj je izročil pogodbo pod najboljšimi pogoji. Ko je Ivan zagledal število svoje letne gaže, je obstal, — a toliko se mu niti sanjalo ni. Hvaležnim pogledom je podpisal pogodbo in stisnil ravnatelju roko v zahvalo. Najraje bi se mu bil vrgel pred noge.

„In od danes sva prijatelja — in če rabite denarja, obrnite se do našega blagajnika.“

Še enkrat se je Ivan zahvalil in potem zapustil ravnateljstvo sobo.

način pre nizko postavljeni. Vsak stvarbar bi mogel dati za material nekaj več. Tudi bi morala električna naprava, ki stane K 17.192.—, tudi nesti kako kronico. Zasebniki, potem gledališče, godba in dr. bi pa kaj dospevali, ako bi se jih povabilo. Vsaj razstava kakor taka, ni udeležena na zasebnih podjetjih njenih podnajemnikov.

Kdo je plačal gledališke igralce, godbo in dr. ni razvidno iz bilance. Najbrž je dotični izdatek vpisan pod „ricevimenti e feste“!

Iz vsega je razvidno, da je bil odbor nekoliko preradodaren ter da bi bil morda vkljub dejstvu, da se Slovani oficijalno niso vdeleževali, dospeti do približnega pokritja. V tako veliki meri pa je primanjkljaj vsakako — nepotreben.

Ali pa je res toliko primanjkljaja? Vsakdo, ki pozna razmere, pravi, da ga bo še mnogo več. Znano je, da se v Benečiji — in istrska mesta se po sili prištevajo k Benečiji — vsakdo daja tudi za najmanjšo uslugo prekomerno plačevati. Zato računamo še na višji primanjkljaj, nego je v proračunu.

Začetkom vinotoka se snide deželni zbor. Jedna glavnih točk razpravljanja bo: prispevek v pokritje primanjkljaja razstave.

No, nekdo mi je dejal: Ne mislite, da ne bi dosegli pokritja! Če ga ne da deželni zbor, ga pa dobimo drugje! (Pride še).

Položaj v Alzaciji-Lotaringiji.

Alzacija in Lotaringija pripadata že 40 let Nemčiji, a še le sedaj je nemška vlada dogotovila načrt ustave za ti deželi, ki bo najprej izroččen v pretres pruskemu državnemu ministerstvu, potem nemškimi zveznim vladam in končno pride pred nemški državni zbor.

Mejtem pa toži nemško časopisje o spletakrenju prijaznem Francozom v obeh deželah. Kako se spletarki v Alzaciji in Lotaringiji za Francijo pripoveduje „Strassburger Post“ na podlagi značilnih podatkov iz najnovejšega časa sledeče: „Souvenir Français“ („Francoski spomin“) — ustanovljen na Francozskem in presajen v nemško Alzacijo-Lotaringijo — si je nadel nalogo okrašati grobove vojakov iz leta 1870/71 in gojiti spomin na pokojnike. Temu ni mogel nihče prigovarjati, niti temu, da je društvo v prvi vrsti krasilo francoske grobove. Pri spominski slavnosti v Weissenburgu je bila pred nekoliko tedni odpevana marseljska. Dne 21. avgusta je „Souvenir“ privedil v St. Marie-aux-Chenes spominsko slavnost, na kateri so bili na spomeniku 34. francoskega pešpolka položeni vencji s francoskimi bar-

Na odru je ravno bila skušnja; igralci so zapazili njegov prihod v gledališče in so ga na hodniku pozdravili s prisrčnimi „Živijo!“ klici. Zahvaljeval se je kolegom — stiskal jim roke in jim se smehljaj prijazen.

„Skoda, da je oženjen“, — je rekla »Julija«, „zaljubila bi se vanj takoj“.

Tudi mala naiyka je pristopila k njemu. „Ni mi bila sreča, da bi igrala z vami, toda iz lože sem vas gledala; bili ste imeniten. Veselim se že na „Hamleta“, kajti Ofelija je moja vloga in ne dam je več iz roke.“

Na ulici je srečaval radovedne ljudi, ki so ga pozdravljali z nekim plašnim spoštovanjem. Pri obehu je malo govoril; pokazal je ženi pogodbo in ona se je čudila tako ogromni gaži.

„Kdo bi si mislil kaj takega“. vzdihovala je tiho, „takrat, ko si bil pri nas na stanovanju, si imel samo 60 kron mesečne plače... in zdaj?“

Po kosilu se je napotil v kavarno; tudi tu so samo govorili o velikem Ivanovem vspehu. Ko je stopil v kavarno so vse oči bile uprte vanj, s ponosom se je ozrl naokrog, naročil si kavo in častnike in jel čitati kritike. — — —

(Pride še.)

vami, dočim se je prej vršila služba božja v cerkvi, in se je na katafalku nahajala francoska trikolora. Trakove za vence v francoskih barvah za slavnost v Roissevillu so koncem avgusta javno razstavili v izložbenih oknih, tako, da jih je morala odstraniti policija. Dne 8. septembra so morale na pokopališču v Metz postopati nemške oblasti, ker je bila na vencu „Souvenirja“ pritrjena trikolora. Dne 18. septembra se je vršila slavnost „Souvenirja“ v Plappevillu. Cerkev je bila nabito polna občinstva. V spodnjem koru se je nahajal katafalk z francoskimi barvami, dar gospej iz Metz, z napisom „Čast domovinu“ in z znaki častne legije. Pred katafalkom so bile razvrščene trofeje iz francoskega orožja. Venc „Souvenir Français“ je bil ovit s francoskim trobarvnim trakom. Po maši pred absolucijo je imel abbé Etienne, župnik iz Lorry-les-Metz, ki je pel zadržnico, na zbrane vernike kratek nagovor, v katerem je povdarjal bistveno verski značaj „Souvenirja“. Na zvršetku slavnosti se je vsa množica z duhovniki na čelu podala na pokopališče v Plappeville, kjer so po dovršeni kratki obredni molitvi brez nagovora položili na grobove francoskih vojakov venc „Souvenir Français“ in mnogo šopkov iz imortelk. Ni se pozabilo tudi na grobove nemških vojakov, ki so pokopani pri Plappevillu.

Letos je dal „Souvenir Français“ za svoje cerkvene spominske svečanosti napraviti poseben katafalk, ki ga društvo prenaša od ene cerkve do druge, iz Forbacha v Saargemünd, iz Saargemünd v Borny, iz Borny-ja v Gravelotte, St. Privat, Noisseville, Montigny i. t. d. Katafalk je stal baje 2000 mark in se ga pokriva z modro-belo-rudečo plahto, darom dam iz Metz. Na katafalku je francosko vojno orožje, sablje in pištole in ob obeh straneh gala-uniforma francoskega infanterista in francoskega kirurja. — „Strassburger Post“ imenuje te demonstracije z rdeče-belo-modrim katafalkom javen škandal in pravi: „Nemški škof Benzler bi bil prvi, ki bi imel dolžnost postopati. Pred vsem mora čutiti, da je skrunjenje hiše božje, da mora tukaj mrtvaški oder, ki je sicer pokrit s črno obredno plahto s srebrnim križem, služiti politični demonstraciji proti državi, kateri je tudi škof prisegel.“

Iz navedenega je razvidno, da je prebivalstvo Alzacije Lotaringije še vedno udano Franciji, in da si nemška vlada tekom 40 let, kar se nahajate obe deželi pod njeno upravo, ni znala pridobiti src prebivalstva.

Domače vesti.

V včeršnjem uvodnem članku bi moralo v zadnjem ostavku mesto katakomb mrličev, stati hekatomb mrličev.

Pododbor političnega društva „Edinost“ za Sv. Jakobski okraj javlja svojim odbornikom in namestnikom, da se vrši danes zvečer ob 8. uri v prostorih „Delavskega konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu zelo važna seja. Naj nihče ne manjka.

Mestnemu magistratu na znanje. Pišejo nam: Več časa že, ko hodim po ul. Torre Bianca, opazujem nekega očividno za delo nesposobnega starčka, kako sedi — glavo upognjeno med kolena in prekrizanih rok — na progu tistih vrat, kjer je bil poprej kinematograf „Biofono“ (nasproti prodajalnici olja). Ko vidim tega starčka, me vsikdar nekaj zazebe pri srcu in se vprašujem: ali res mora ta popolnoma obne mogli starček sedeti tu in beračiti usmiljenja?! In to čisto — brezvspešno. Ljudje hite mimo njega in večina njih se niti ne ozirajo nanj. Ljudstvo je vajeno takim prizorom ljudske bede in nikomur ne gre osoda bednega starca toliko k srcu, da bi ga vsaj obgovoril in ga povprašal po njegovi usodi, ki ga je dovela do tega, da mora celo počivati in spat na javnih ulicah!

In vendar tako brezčutje do nesreč nečev, ki zlomljeni in strti stoje že blizu roba groba, ni nikakor v čest za moderno mesto v časih, ko se toliko kriči o humaniteti! In če usmiljenje posamničnih noče ali ne more pomagati, pa naj poskrbi skupnost — občina! Zato apelujem na mestni magistrat, da prekriži za rečenega starčka, da mu vsaj spati ne bo treba po javnih ulicah! Ako je bolan, naj se ga pošlje v bolnišnico! Ako je obnemogel le vsled starosti, da naj se mu da prostorček v kakem dobrodelnem zavodu, ali pa kako mesečno podporo.

Na take slične slučaje opazarjam tudi mestni svet, ker je tudi on odgovoren za vse, kar je škodljivo ugledu našega mesta.

Očevidec.

Štipendija Jurija Dobrila. Začetkom I. tečaja šolskega leta 1919/20 ima se podeliti dva štipendija iz ustanove škofa dr. Jurija Dobrila v letnem znesku 200 kron. Na uživanje teh štipendijev so poklicani mladeniči slovanskih starišev, rojeni v zedinjeni škofiji tržaško-koperski in ki

obiskujejo, kako državno gimnazijo avstrijsko-ogrske monarhije.

Prednost imajo prosilci, ki obiskujejo gimnazij, v katerem imajo večjo priliko popolnoma izobraziti se v materinem (hrvaškem ali slovenskem) jeziku. Ako obstoji na takem gimnaziju pripravnica, imajo tudi učenci te pripravnice pravico do tega štipendija. Ako ni bilo prosilcev slovanske narodnosti, podeli se štipendij tudi drugemu učencu tržaško-koperske škofije. Uživanje štipendija traja do dovršitve studij, vstevši vse fakultete kakegač. kr. vseučilišča.

Želja ustanovitelja je pa, da bi se mladeniči, ki uživajo štipendij, posvetili duhovskemu stanu in služili v tržaško-koperski škofiji.

Prezentacijo za ta štipendij ima tržaško-koperski škofijski ordinarijat, podeli ga pa c. kr. namestništvo v Trstu.

Prosilci imajo vložiti svoje prošnje do 15. oktobra 1919 potom predpostavljenege šolskega ravnateljstva na škofijski ordinarijat v Trstu in priložiti prošnjam krstni, domovinski in ubožni list in šolski spričevali zadnjih dveh tečajev.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca septembra 1919 sledeči promet:

Dohodki.	
A) redni dohodki:	
1) Prispevki iz nabiralkov	1430 K —
2) Prispevki podružnic i. s.	
Kranjsko	3.722 K 59
Štajersko	160 K —
Koroško	— K —
Primorsko	1.738 K 93
Skupaj	5.621 K 52
3) Razni prispevki	9.973 K 03
skupaj	17.024 K 55

b) izredni dohodki:	
Prispevki za obrambeni sklad	3.346 K 80
skupaj	20.371 K 35

Izdatki.	
A) redni dohodki:	
1) plače, remun. učit. osobju, razni računi itd.	18.297 K 64
B) izredni izdatki:	
naložitev na glavnico, oz. obrambeni sklad	5.541 K 80
skupaj	23.839 K 44
torej primanjkljaja	3.468 K 09

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmejo se: 0 knjigovodja, 1 kontorist, 0 poslovodja, 13 pomočnikov mešane stroke, 0 pomočnik železninske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 0 blagajničarka, 2 kontoristinj, 3 prodajalke, 14 učencev, 2 učenci, 2 potnika, 0 korespondent, 0 skladiščnik, 2 potnika.

Službe iščejo: 2 knjigovodje, 0 skladiščnik, 4 kontoristi, 2 poslovodje, 3 potniki, 18 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železninske stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 7 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 5 kontoristinj, 6 blagajničark, 7 prodajalk, 0 korespondent, 7 učencev, 5 učenk.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Nar. del. organizacija.

Vsi v soboto zvečer v tržaški „Narodni dom“ na občni zbor N. D. O.!!

Drevi točno ob 7. uri in pol izredna seja centralnega odbora N. D. O.

Koledar in vreme. — Danes: Kandid muč. — Jutri: Francisek Assis spozn. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 23° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Naše gledališče.

OTVORITVENA PREDSTAVA.

Sinoči se je z Gogoljevim „Revizorjem“ otvorila sezona našega gledališča in sicer ob najboljših avspicijah toliko glede obiska, kolikor v glavnem glede izvajanja. Kar je najprej vplivalo jako ugodno na občinstvo, je bilo to, da se je jako spretno odpomoglo bivši rakrani našega gledališča, dolgosti pavz med dejanji. Še mnogo prej nego je vojaška godba, ki je svirala med pavzami, končala, je bil oder že gotov, tako da se je moglo dejanje takoj zapričiti, ne da bi bilo občinstvu treba dolgočasiti se v veži gledališča. Tako se je zgodilo, da je igra z dolgimi petimi dejanji, ki je z hvalevredno točnostjo pričela ob 8. uri, končala še pred 11. uro. To dokazuje, da vlada na odru disciplina pod spretnim strokovnjakim vodstvom. Isto spretno roko novega režiserja g. Dragutinovića je bilo opaziti v dobro izurjenih ensambelskih prizorih. Vidi se na tem, da je naše gledališče pridobilo v gospodu Dragutinoviću izbornega strokovnjaka in jako inteligentnega igralca.

Kakor prva igra v sezoni je bil iz-

Mihael Pahor

BAZOVICA.

Trgovina jestvin

moke, otrobov, mila, sveč, olja, kisa itd. Oljnate barve in barve z vodo za zidove itd.

Slovenci in Slovani

Kadar kupujete pri trdkah katere oglašajo v „Edinosti“, sklicujte se vedno na oglašje našega lista, ker fako bodo znale dotične trdkice, da prinašajo oglašje, ki jih uvrščajo v Edinosti, dobiček, in radi tega bodo uvrščale svoje oglašje tudi v bodoče v našem listu. Za to boste bolje postreženi, zraven tega pa pomagajte s tem ma: : terjalno listu „Edinost“ : :

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in za obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

svrhuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino špirt, likere, tropinovec, olje, slivovec, mavaškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

Fran Abram

Trst, ulica S. Francesco 44.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilanca 31. decembra 1909

Zedružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K 4.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	10.500.000
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov	2.233.625
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	121.590.664
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1909	435.853.192
izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva [1888—1909]	669.035.392

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih za varovanja proti požaru, strelji, škodi valed razstrelji stoma kakor tudi prevozov po suhem in morju sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po razno vrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive s življenja ali po smrti zavarovanca, doto otroko.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere šte. 19 in ulica del Bosco šte. 14.

ODLIKOVANA

tržaška prodajaln. obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn različnih izberov najfinejših moških in ženskih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Unje Boxcalf s trakovi po K 10.—
Unje Boxcalf z elastiko po K 10.—
Unje Boxcalf oblika Derby po K 10 50
Unje Boxcalf z zapnami Triumph po K 10 50
Enaki za dečke 1 K manj. — Vaskov. blago I. vrste
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirta likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst
(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, alivovec in brinjevec. Izdelki I vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši Razprodaja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. Razprodaja od pol litra naprej.

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 23

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJŠI CENAH.
Kupuje se zlato in srebro.

Ces. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in reserve 185,000,000 kron).

Podružnica v TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)

sprejme in svoje

jeklene varnostne celice
zdelane od svetovne trdkice Arnheim v Berobnu zajamčene proti požaru in vlom, pohrano in upravljanje vrednot, kakor tudi samo pohrano zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najem

: varnostne shrambice (safes) :: različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednotni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižic

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 3/4 %

Rentni davek plača direktno zavod. Bavi se tudi z vsami bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zgubam na žrebanju

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

GOSTILNA

„Al Cigno“

Trst, ulica Giorgio Vasari 12

(na vogalu ulice Giuseppe Parini)

toči najbolji kraški teran, belo vipavsko in črno istrako vino. — Vedno sveže Budjviško pivo. — DOMAČA KUHINJA. — Cene zmerne. Postrežba točna — Za obilen obisk se priporoča Anton Bolé.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

SPREJMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

:: Delo dobro in zajamčeno. ::

Telef. 35-26. □ Poslovodja: Franjo Jenko.

Josip Črnigoj

priporoča slav. občinstvo svojo

pekarno in slaščičarno

Ulica Ferriera 37 vogal ul. Conti.

Trst - Corso Štev. 2 - Trst

Trst - Corso Štev. 2 - Trst

Zastop.: Alberto Tedeschi

Cisti samo s

Globus

čistilni izvleček

Globus

čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovine na svetu

ALOJZIJ PINTER

pekarna za kruh in slaščice

s prodajalno tu- in inozem. likerjev in vin

Via Ceneria št. 10

Najbolji kruh vsake vrste s franko dostavljanjem na dom. Specijaliteta: Ržen kruh.

aglac, pustana, pomnilica, zahvale, moka aglase in v obce kakoršnekoli vrste aglasev sprejme „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polnopravno.

o. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. te

a 2. do 8. popoldne. Po noči se vprejema

„Tekaral Edinost“.

Širite EDINOST

bran komad, ki pomenja za naše razmere neki gledališki „tour de force“. Komedija „Revizor“ slavnega ruskega pisatelja Nikolaja Vasiljeviča Gogolja je slavna satira ruskega činovništva, s katero pisatelj z nevsmiljenim bičem smeši gnjile razmere v ruskem uradništvu. „Revizor“ je brzkone najlepša satira v vsej svetovni dramatični literaturi in kakor tak paradni komad v gledaliških vsega sveta. Dasi so osebe komedije kakor je pri satiri naravno, karikirane, vendar je vsak brez izjeme karakterističen tip, vreden izvajanja najboljšega umetnika. Ozirom na vse to treba res reči, da je z igralskim materijalom, s katerim je razpolagal g. Dragutinović, napravil res veliko in nam podal za naše razmere res jako dobro predstavo „Revizorja“.

G. Dragutinović sam je igral ulogo mestnega glavarja in jo interpretiral z razumnim umevanjem Gogolove satire. G. Dragutinović je bil večini našega občinstva neznan na odru, je napravil jako ugoden utis in je žel tudi obilo zaslužene pohvale.

Ob enem je tudi nastopila v ulogi Ane Andrejevne gospa Dragutinovičeva, ki je bila našemu občinstvu v dobrem spominu iz njenega gostovanja v Tolstovi drami „Moč teme“, kjer je bila izborna „Matrijona“. Vlogo stare provincijalne koketke je gospa Dragutinovičeva izvajala z fino realistično igro brez nepotrebne karikiranja in ravno s tem je dosegla jako krasen efekt.

Ulogo dozvednega revizorja je igral naš Jaka Stoka in se lotil s tem ne malo težke naloge. Kljub temu, da je nam g. Stoka stari znanec, nas je tu presenetil. V nekaterih prizorih, izlasti v prizoru natrkanosti v tretjem dejanju, je vspel tako, da treba mu res čestitati. Aplavz, ki ga je dobil ob odprti sceni je bil impulziven izbruh pohvale se strani občinstva.

Ljubka in simpatična kakor vedno je bila gospodična Mekindova v ulogi Marije Antonovne.

Naj pohvalno še omenimo izmed ostalih igralcev g. Požarja, Ljubiča, Ilića, Bratino in Skalomirja, kakor tudi gospico Železnikovo in gospico Gervasovo, ki je tudi letos po dolgem času zopet nastopila in svojo kratko vlogo jako lepo podala. Dober Osip je bil g. Boleslavski.

Na sploh, kakor smo že omenili, so bili ensambelski prizori dobro nastudirani in zato se je igra vršila gladko in harmonično. Oprema je bila decentna.

Avspicije ob katerih je pričela sezona, so torej najboljše in prepričani smo, da ako se bo občinstvu podajalo tudi znaprej tako dobro nastudirane in spretno režirane igre, kakoršna je bila prva, je gmoten in moralen vspeh sezone zagotovljen. X.

Vesti iz Goriške.

Obsojeni obrekovalci. Iz Kanala smo prejeli: Prosim Vas, da tozadevno notico v „Edinosti“ z dne 29. in 30. t. m., resnici na ljubo popravite v smislu, da so bili toženci Tomaž Dobrila, Alojz Jonke in Franc Cerar obsojeni vsak na globo 40 K ali 4 dnevni zapor in poravnava vseh pravnih stroškov od c. kr. okrajnega sodišča v Kanalu in ne (kakor je bilo pomotoma navedeno), od c. kr. okrajnega sodišča v Gorici.

Vesti iz Istre.

Iz Kanfanara. Na „popravek“ gospice Mušković v „Edinosti“ od dne 21. t. m. odgovarjamo sledeče:

Gospica Mušković brzkone niti čitala ni članka, ki pa popravlja. Kajti drugače bi vedela, da v tem članku ni bilo rečeno, da je bilo njeno prejšnje vedenje vzrokom njenemu premeščenju v Kanfanar.

Da je pa škodovala ugledu hrvatske stranke, izlasti pa hrvatskih učiteljic — to vemo vsi. Zato je nje izjava, da pripada k hrvatski stranki, le pesek v oči — javnosti in predstojnikom! Oni, ki jo poznajo, so prepričani o nasprotnem. A da tudi ona sama ne misli tako, priča nje lastna izjava, da prestopi na Lega Nazionale, in pa dobesedna grožnja: „Quatro porchi di Croati andrà in prigione!“ — in slednjic dejstvo, da je obdevala skoro izključno z Italijani, a v kolikor tudi s Hrvati, je govorila italijanski tudi žnjimi!

Proti njeni trditvi, da je vedno najvestneje vršila svoje dolžnosti kakor učiteljica, bi lahko navedli celo vrsto prič — domačinov in pa tudi nekega odličnega tujca, ki je bil službenim potom v Kanfanaru. Njena trditve, da na tisti prireditvi italijanska godba ni svirala izzivalne pesmi „Lasse pur...“, je pa naravnost — smešna, ako ne celo — neumna! Svirala jo je kakor za stavo — ne enkrat, ne dvakrat, ampak velikokrat. — Kdaj pa se je slišalo še svirati kanfanarsko godbo — ako se jo sploh more tako imenovati — da ne bi svirala one glasovite „Lasse pur...“?! — Sicer pa imamo dovolj prič, ki so na lastna ušesa slišale oni večer svirati to pesem. —

Tudi za to imamo priče, da je gospica Mušković ploskala tej pesmi.

Mogli bi govoriti še marsikaj, ali nočemo, ker naš namen ni, da bi škodovali rečeni gospici. Pač pa zahtevamo, da prenehajo nepristojnosti na škodo naše narodnosti. Zato pa tudi ni res — kakor trdi gospica —, da bi bil članek, objavljeni v „Edinosti“ od dne 14. avgusta, le čin maščevanja podlega človeka! Res pa je, da smo hoteli opozoriti merodavne faktorje z namenom, da bi spravili gospico na pravo pot, to je: h korektnemu vedenju nasproti Hrvatom; ali pa, da jo premestijo, ker sicer bi hrvatska šola v Kanfanaru — in to je menda dovolj tehten vzrok — skoro ostala prazna.

Naš namen — koristiti hrvatski stvari — je dosežen. In s tem smo zadovoljni.

Nezaslišan škandal. Minoli teden se je dogodil v Kopru slučaj, ki mora napolniti z ogorčenjem vsacega olikanega človeka, — in ne le Slovence in Slovane.

Hrvat iz Oprtlja, Josip Antonac, je prišel v Koper po svojih opravilih. Šel je v družbi svoje sestre in še neke druge znanke iz Istre, tudi Hrvatice, po ulici Calegaria proti velikemu trgu in Brolu. Govorili so vsi trije seveda svoj jezik. Ko so prišli na glavni trg, je pristopil k njim neki Nazario Derin, pok. Nazarija iz Kopra ter jih začel sramotiti: Že una vergogna, che sti p..... de ščavi abbi il corraggio de vegnir fina in piazza grande parlar in ščavo“.

Antonac mu je odgovoril, da je to sramota, da se on upa sramotiti ljudi, ki ga ne vprašujejo za ničesar, ter je odšel v mesnico. Ko se je povrnil, čakal ga je pred vratmi oni človek, po imenu Nazarij Derin, ter mu pritisnil tako pljusko na obraz, da se je Antonac, ki ni tega pričakoval, kar zvrnil ob zid. Pljuska je bila tako močna, da so se revežu poznali na obrazu vsi prsti.

Temu prizoru je bilo priča več ljudi, ki jih je Antonac tudi zapisal za priče, ko je šel tožiti tega sinu prastare kulture. Zdi se pa, da ta kultura mora biti res jako stara, prestara, ako more dozorevati take sadove. Bolje, da bi ne bilo te kulture — tako stare! Kakšno plačilo dobi ta junak za svoj „kulturni“ čin, bomo še poročali.

Kar si upajo ti italijanski rogovileži presega vse meje. Danes ni niti miren človek varen hoditi po ulicah, ako govori svoj materini jezik. Naši ljubi sosede govore vedno o svoji „civilta italiana“. Kaj, ko bi merodajni faktorji odgovorili, da njim, ki so tako civilni, sploh ni treba niti univerze?! Ali, kakor pričajo dejanja, njim res ne treba še univerze, saj še elementarne šole niso izdelali! Saj nimajo še najelementarnejših pojmov kulture in civilizacije.

Književnost in umetnost

Poglavje o slovanski glasbi. (Nekaj misli.) — Nihče ne dvomi o bogastvu slovanske glasbe. Imena, kakor Čajkovskij, Rubinstein Dvořak, Smetana, Chopin, Zajc itd. uživajo svetoven sloves. Vendar se nam, zlasti v Trstu, nudi zelo redko prilika, poslušati umotvore teh velikanov, ki nam tako ostajajo večinoma nepoznani. Tupatam se res vrši kak simfoničen koncert (n. pr. lani), kjer imamo priliko poslušati boljše slovansko glasbo; a to je tudi vse. Ni moj namen razpravljati o tem, kako naj se temu odpomre? Povedati hočem samo par besed o slovanski (mislim seveda instrumentalni) glasbi, ki jo moramo poslušati na raznih naših prireditvah, na gledaliških predstavah, veselicah in drugod. Ako se kje vrši kaka veselica, stoji na vabilu navadno pompozno zapisano: „Igrali se bodo samo slovanski komadi.“ In res, prideš na veselico in prvi tak komad je gotov „Naprej zastava Slave“, ali „Mladi vojaki“, potem morda „Venček narodnih pesmi“ in še „U boj“ in — konec. Godba je sijajno izvršila svojo nalogo in igrala same slovanske komade. Sicer se od kake vaške godbe, ki navadno svirajo na naših veselicah, ne sme in ne more zahtevati kaj boljšega in težjega. Saj so ti komadi tako priljubljeni, da ne izgineje še tako kmalu iz naših vspešev, kar je navsezadnje prav. Pa tudi občinstvo, ki navadno tvori kontingent na teh veselicah, nima posebnih zahtev v tem oziru. Druga pa je stvar v mestu, pred izobraženejšim občinstvom, kjer navadno svirajo boljši ali slabi orkestri. Tudi tukaj nismo v tem oziru mnogo na boljšem. Večkrat čitamo v reklamnih noticah, na plakatih itd. isto stereotipno pripombo: „Pri predstavi bo godba svirala same slovanske komade.“ A ti komadi obstajajo navadno in skoraj izključno iz „Prodane neveste“, „Slovanske uverture“, „Venčka narodnih pesmi“, „Nikole Šubića Zrinjskega“, „Mladih vojakov“ in s tem smo tudi pri koncu. Bog ne daj, da bi kdo mislil, da so ti komadi morda brez vrednosti,

Najbolj varno naložen denar
— je v slovenski —
Mestni hranilnici ljubljanski

v lastni palači
v Prešernovih ulicah št. 3.
(prej Slonove ulice)

nasproti frančiškanskemu
kloštru.

Stanje hranilnih vlog nad 38 milijonov kron. — Rezervni zaklad nad 1 milijon kron

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje hranilne vloge po 4 1/4% ter pri pisuje nevdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti. — Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako jo hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica ljubljanska izdaja lične

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti. V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA je v lastni palači v Prešernovi, prej Slonov (Elefantovi) ulici št. 3.

A. SBOGAR & BAN avtoriz. delavnica mehanična in elektrotlačna

Via Gaetano Donizetti št. 5 - Trst
Prevzema dela, uvedbe in pop-ave. Zravniliški aparati; stroji na par, motorji na plin in benzin, senalke, priprave za kuhanje, mot-cikli in b-cikli, kakor tudi vsakovrstno delo mehanično električna luč, motorji, žerjali, dvigalniki, hišni zvonci, telefoni, strelovski, potrebščine za svetiljke kakor tudi vsakovrstno električno delo.

Informacije zastoj. Cene jako nizke.

UGODNA PRILIKA.

V veliki fini botiljeriji in slaščičarni

vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabria)
Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrstne slaščice
Cene zmerno. — Postrežba tudi na dom.

Asti Spumante, Vefošk, zagrebški Pe-linkovac in Bakel Posebne vrste: Ruso po najzmernejših cenah.

Svetloba stotih sveč

s stroškom 1/4, stotinke na uro. Brez tekočine, brez dima, brez vsake mrežice. — Luč na benzin „TITUS“ je najboljši, najbolj perfektini in najbolj ekonomični način razsvetljave. Cenik zastoj.

GASPARI & MICHELICH

ulica F. Venezian št. 16, Trst. TELEFON 24-19

Velika klobučarna
G. Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.
Specijaliteta: trdi angleški klobuki.
Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št.
34.

AGRO - MERKUR

Trst, ul. Stadion št. 4

Centrala v Ljubljani

dobavlja

Centrala v Ljubljani

kolonijalno in špecerijsko blago

umetna gnojila (tomasovo žlindro), superfosfat, kalijevo sol, kajnit, solitar itd. itd.

Kupuje in prodaja deželne pridelke

vina, semea, sir, maslo, kuhano in strovo, olja itd.

Obračajte se na nas! Zahtevajte naša pravila!

ali da bi se jih sploh ne smelo igrati! Ne! Hotel sem samo reči, da je to tudi približno vse, kar na takih prireditvah čujemo iz slovanske glasbene literature, ki vendar ni tako uboga. Mislim, da mi pritrdi vsakdo, da mora človeku, ki redno obiskuje naše prireditve, polagoma presedati, ako je prisiljen poslušati vedno eno in isto, vsled česar izgubljajo omenjeni komadi zanj vsak čar. Moja in menda tudi želja nas vseh pa je, da naj bi se v tem pogledu kaj ukrenilo z ozirom na bližajočo se sezono. Nisem tako radikalen, da bi zahteval, naj se zaneprej splošno znanih slovanskih komadov stavi iz programa. Tega pa, mislim, smemo pričakovati od poklicanih faktorjev, da bodo poskrbeli za to, da bomo na prireditvah nastopajoče sezone poslušali slovanske glasbene komade, ki so nam več ali manje novi.

Da to ni težko nam jamči bogastvo slovanske glasbe, ki je, žalibog, med nami še zelo neznana. Seveda so v to v prvi vrsti poklicani simfonični in umetniški koncerti, da izvajajo težje stvari. — Vendar smemo upati, da bomo letos tudi na drugih prireditvah slišali kaj novega.

Pa še nekaj sem hotel povedati. Jaz ne morem razumeti, zakaj se na raznih vabilih in plakatih vedno in konsekvntno povdarja, da se bodo igrale izključno slovanske skladbe. Jaz ne vem, kaj se hoče doseči s tem? Ako se to dela v svrhu reklame, se meni tako sredstvo ne zdi ravno primerno. Morda se hoče s tem apelirati na narodni čut obiskovalcev. Dobro! Prav je, da gójimo v prvi vrsti lastno slovansko glasbo, a gotovo ni prav, da se proti tuji, neslovanski glasbi hočemo obdajati s kitajskim zidom! Umetnost je mednarodna. Ako nikjer ne priznavamo pojma mednarodnosti, ga moramo priznavati na tem polju.

V včerajšnji in predvčerajšnji „Edinosti“ čitamo, da bo na otvoritveni predstavi v našem gledališču igrala vojaška godba izključno slovanske skladbe, kakor da bi vojaška godba napravila smrten greh, ako bi igrala kaj neslovanskega poleg slovanskih skladb. Zame vsaj ne leži v tem povdarjanju nikake reklamne privlačnosti. Narobe. Zelo bi me veselilo, ako bi na predstavah v našem gledališču čul kak potpourri iz „Carmen“, ali „Madame Butterfly“ ali „Tosca“, ali iz nemške glasbene literature itd. —

Saj je našim širšim krogom neslovanska glasba še bolj tuja in neznana. Moj nasvet bi bil torej ta: gójimo na naših prireditvah v prvi vrsti slovansko glasbo, a poleg tega tudi dobro neslovansko!! Ne postavljajmo se na ozkosrčno stališče s tem, da izključujemo vse, kar ni slovanskega, a je vendar lepo. Ne pozablajmo na splošno priznani princip v mednarodnosti umetnosti in kulture!

To je moje mnenje: ako ima kdo drugo — svobodno mu!

Ljubitelj glasbe.

Razne vesti.

Kitajsko vseučilišče. V Pekingju obstoji od letošnjega aprila državno vseučilišče, na katerem vladajo čudne razmere. Profesorji so tako preobloženi z učnimi urami, da je nemogoče, da bi se sami posvetili kakemu samostojnemu znanstvenemu delu. K temu prihaja tudi še nezaupanje, ki ga imajo Kitajci do tujih učiteljev. Kitajska vlada, ve, da je med Kitajci na znanstvenem polju velika praznina, zato bi pa rada to praznino zamašila s tem, da z najrazličnejšo snovjo tako preobloži mladinu, da ne more imeti prav nikakega veselja do učenja. Pri tem izgube potrpljenje tudi profesorji, ko vidijo, da njihovim razlagam nihče ne sledi s potrebno paznostjo. — Zato so veseli tudi profesorji, ko je konec mučne šolske ure. Zdaj uči na pekingskem vseučilišču 13 inozemskih profesorjev.

Eksport krompirja v Bolgarijo. Bolgarsko finančno ministrstvo je dovolilo uvoz krompirja v Bolgarijo pod pogojem, da ima biti vsaki pošiljatelj pridejam certifikat pristojne tuzemske oblasti v katerem je potrjeno, da prihaja krompir iz krajev, kjer ni filoksera.

Živinska kuga v Galiciji. Iz Lvova: Namestništvo naznanja, da razsaja v 48 galiških okrajih, ki obsegajo 1118 občin, živinska kuga. Za vshodna avstrijska mesta bo radi tega jako omejen uvoz živine in pričakovati je zopet podraženje mesa.

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere šte. 17 se toči izvrstno pivo in vino.

Sirite EDINOST

Antonio Spanghero
 DEKORATIVNI SLIKAR
 N slednik tvrdke DELALNICA:
 DOMENICO DELISE. Via Madonna 7
 Telefon 160 Trst Telefon 160.
VELIKA ZALOGA. - Papir za tapeciranje najboljših tovarn.
 Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table

Slovenci! Slovani! Poslušajte se vsi edina slovenske

urarne in zlatarne

v Trstu, Via del Rivo 26.
 Vsako popravo jamči se za 2 leti, istotako tudi vsako naročnino
 Prihaja tudi na dom. Svoji k svojim!
 Udani Alojzij Povh.

ZALOGA PIVA STEINFELD

iz tovarne **Bratov Reininghaus**
 in iz meščanske tovarne „Pilsner Urquell“ v Plznu
 v sodčehih kakor tudi v buteljkah.

ZALOGA Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kislo vode pri **ANTONIO DEJAK, junior**
 TRST, via degli Artisti 9 in 10. TELEFON 505.

Skladišče šivalnih strojev Luigi Gramaccini

TRST, ulica Barriera vecchia št. 19.
 Cene dogovorne. Plačilo na obroke
 Sprejme se popravljanje šivalnih strojev vsakoga zistema. Prodaja igel, olja in aparatov
 Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Posta Nuova (vagal Torrente) Alla città di Londra
 Velik izbor izdelanih oblek za mlake in dečke kot tudi za otroke. Površniki, močne jope kakor tudi vsi vrsti palatov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke Tirolski ločen Nepremočljivi plašč (prijetni in topleti) Specijaliteti blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno — po nizkih cenah

Zaloga jesih, olja mila in sveč
Karl Silvestri
 ul. Barriera vecchia 41.
Blago prve vrste
 po zmernih cenah.
 Postrežba na dom. TEL. 17-35.

Zoplo se Vam priporoča,
 da kupite **stearične sveče**
 Nove tržaške tovarne (Nuova Fabbrica Tristina „Marca Angelo“), katere so najboljše vrste in po nizki ceni.
Guido Bienenfeld
 Trst - ulica Coroneo 39 - Trst

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
 TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
 Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne.
 Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadične dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo
 Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

ANTON SKERL
 mehanik, zapriseženi zvedeneo
 TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11
 Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
 Ispolnjeva in odpravlja vse vrste strojev, luči in prodaja gramofone, mikrofone, in fonografe, Saloga priprav na točni pivo katere delavnice za popraviljanje avto. strojev, koles, motokoles itd
 Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
 TELEFON šte. 1724

R. Gasperini, Trst
 Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10
Prevozno podjetje
 o. kr. avstrijskih drž. železnico
 Sprejme razcarinjanje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.
 POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.
Zastopstvo tvrdke „CEMENT“
 Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spjettu.
 PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug
 39 je preselilo na Corso 49 (Piazza Goldoni) Tel. 140
 z bogate opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic perle, porcelana. — Velika zaloga
voščenenih sveč
 Prodaja na debelo in drobno.

Svoji k svojim! Odlikov. krojačnica Svoji k svojim!
Avgust Stular
 TRST - Via delle Poste šte. 12, I. nad. - TRST (ZRAVEN GLAVNE POŠTE)
IZVRŠUJE VSAKOVRSNE OBLEKE
 najnovejše mode (od 50 K naprej)
 in vsakov. uniforme. - Naročbe se izvršijo točno. - Delo solidno.

Pogrešek
 mnogih, ki trpi je ta, da stočejo in trpijo mesto, da bi vporabljali primerna sredstva. Proti reumi, trganju, nevralgiji in ozebelosti se uporablja uspešno od zdravnika priporočen
Conthreuman
 (Besedni znak za mehlo salicyriran ekstrakt kostanjev) ki nepričakovano gotovo učinkuje na pomirjenje in odpravo bolečin, na izplajenje oteklin in vpostavo gibčnosti, na odpravo neprijetnega občutka, ako se ž njim drgne, mazira ali obklada
 1 cevka 1 krono
 Izdeluje se in glavna zaloga
.. B. Fragnerjeva lekarna ..
 c. k. dvorni zalagatelj
 Praga III., No. 203. Praga III., No. 203.
 Pri usprej posl. znesku K 1-50 z 1 cevko
 Pri " " " " 5- s 5 cevko
 Pri " " " " 9- s 10 cevko
 Pazite na ime preparata in izdelovalca.
ZALOGA PO LEKARNAH.

20 do 50 K na dan zaslužiti
 lahko vsakdo pri nas s prodajanjem garantiranih srečk in papirjev vedne vrednosti. Vsak, kateri pridno dela, mora si priskrbeti najboljšo bodočnost. Nagrada je velika. — Ponudbe na upravo „Nene Fortuna“ Budimpešta V., Börse, Postfach 78
GOSTILNA N. D. O.
 ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejem slogu slikana. Todijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila. Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popolnoci.
ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
 TELEFON 1743.
 Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Predzadnji teden! Zadnji teden! Predzadnji teden!
Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 8. oktobra 1910 ob 8. zveč.
loterije podp. društva c. k. policijskih uradnikov
 Srečka stane 1 K in njih udov in sirot Srečka stane 1 K
I. glavni dobitnik 30.000 kron
 Dunaj, Schottentring 11 (Pohojka) Srečke je dobiti v vseh menjalnicah, loterijah in trafikah.